

[A. C. D. Petersen.]

Varer, sine specialiserede og derfor maaske billigere fremstillede Varer — Rationaliseringen, som man har talt om, gør sig ogsaa gældende paa Landbrugets Omraade; man kan fremstille dette store Kvantum Varer saa billigt pr. Vareenhed, som der overhovedet er Mulighed for at producere dem, og hvis der er Afsætningsmuligheder nok, er det muligt, at man kan faa saa mange Penge hjem, at man kan købe alle de andre Fornødenheder, man har i et Folk, fra andre Lande. Men naar der ikke er en fri Vareudveksling mellem Landene, men tværtimod Land efter Land har etableret sin økonomiske Politik saaledes, at man først og fremmest sørger for selv at dække sit eget Forbrug og har mindre Interesse i Samhandelen med andre Lande, saa er det netop, dette Forhold kommer til at halte i en betænkelig Grad.

Det ærede Medlem var inde paa et efter min Opfattelse mærkværdigt Regnestykke. Det ærede Medlem sagde: det danske Landbrug har lettere ved at klare sine Gældsforpligtelser nu, da det har fordoblet sin Gældsbyrde, end det havde i 1909, da Gældsbyrden kun var det halve, thi, sagde det ærede Medlem, nu producerer det danske Landbrug 2½ Gang saa meget som den Gang; altsaa: det producerer 2½ Gang saa stor en Varemængde og har kun dobbelt saa store Gældsforpligtelser at forrente, og saa maa det danske Landbrug have lettere ved at klare sin Gældsforpligtelse. Jeg synes, at det ærede Medlem her i en betænkelig Grad misforstaar, hvad Produktionen betyder. Alene det, at man producerer 2½ Gang saa meget som før, kan jo ikke betyde en Lettelse i at klare Gældsforpligtelser eller Forrentningen af Gældsforpligtelser; det afgørende maa være, om denne Produktion af 2½ Gang saa stor en Varemængde er en rentabel Produktion eller en Produktion, som giver Tab. Og det er netop her, Forholdene er vanskelige, som det ærede Medlem ogsaa har erkendt det i sin lange Udrædning. Vanskelighederne er netop begrundet i, at Priserne for Landbrugets Varer og specielt for de to Landbrugsartikler, som det danske Landbrug har at tilbyde Verdensmarkedet, er faldet saa katastrofalt, saaledes at Rentabiliteten for Landbruget nu er afløst af et Pengetilsæt, og naar man er naaet saa vidt, at selve Produktionen giver Tab, tror jeg, der skal en ejendommelig Beregning til for at finde, at man kan klare større Gældsforpligtelser, end man kunde, den Gang Produktionen laa 2½

Gang lavere, men var en rentabel Produktion.

Hvad kan nu Grunden være til, at Landbrugets Produktion er blevet tabgivende efter før at have været en overmaade velfunderet Produktion? Grunden er den, at det danske Landbrug i alt for høj Grad har hørt efter de Betragtninger, som det ærede Medlem Hr. Madsen-Mydal sammen med andre af Landbrugets ledende Mænd har fremsat. De har netop givet de Raad, som vi hørte fra det ærede Medlem, at det, det gælder om, er blot at forøge Produktionen, uanset om der er rentable Forhold at producere under; og samtidig har man fra Regeringsmagtens Side tolereret, at Produktionen er blevet mindre alsidig — og det har man ogsaa fra Landbrugets Side, Landbruget har ikke krævet nogen Ændring af dette, og saa kan de forskellige Regeringer naturligvis henvise til, at de har handlet i god Forstaaelse med Landbruget; man har i Landbruget ladet sig den alsidige Produktion slaa ud af Hænderne, og Landbrugsproduktionen er blevet koncentreret om disse to enkelte Artikler, som det ærede Medlem talte om. Og da nu disse to enkelte Artikler har faaet saa overmaade vanskelige Afsætningsvilkår paa de Markeder, vi skal afsætte dem paa, saaledes at Produktionen bliver tabgivende, er det naturligt, at i første Instans det danske Landbrug kommer ind under vanskelige økonomiske Vilkaar.

Der er for mig ikke Spor af Tvivl om, at hvis man fra Regeringens og Rigsdagens Side i rette Tid vilde have truffet Foranstaltninger, saa det var muligt at bevare en mere alsidig Produktion, vilde dette uheldige Forhold ikke være naaet. Naar jeg siger dette saa ubetinget, er det, fordi der ikke skal megen Viden til for at se, at andre Lande i Europa, ogsaa om meget nærliggende Lande, har langt bedre Vilkaar, ikke alene for deres Landbrug, men derigennem, at de har bedre Vilkaar for Landbruget ogsaa bedre Vilkaar for deres andre Erhverv. Jeg skal blot pege paa Lande som Sverige, Svejts, Frankrig. Disse Lande har i rette Tid truffet de Foranstaltninger, som vi fra konservativ Side har paaapeget vilde være formaalstjenlige for det danske Landbrug, og disse Lande befinder sig i en økonomisk overmaade vel underbygget Tilstand.

Hvis man blot vil gaa over Sundet og se, hvorledes Landbruget trives i Skaane, hvor man kan sammenligne Jorden med den danske Landbrugsjord, vil man se, at de har